

עת"א 42311/10/16 - מחמד מגדבה נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 42311-10-16 מגדבה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
עותר	מחמד מגדבה (אסיר) ע"י ב"כ עוה"ד ג' ברנע וח' קלעי
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר 2. מדינת ישראל

פסק דין

העותר, אסיר פלילי, הגיש עתירה שעניינה הוראות פקודת נציבות בתי הסוהר 4.43.00 - "מכתבי אסירים ודברי דואר - משלוח וקבלה" (להלן: "הפקודה").

רקע

- העותר נדון לעונש מאסר בן 21 שנים ו- 5 חודשים, בגין עבירות של חבלה כשהעברין מזוין, כניסה לישראל שלא כחוק, הדחה בחקירה, הטרדת עד, שוד מזוין, קשר לפשע, בעילה באיומים ובעילה על ידי קבוצת אנשים.
- העותר מצוי במאסר מיום 12.8.1996 והוא צפוי לסיים לרצות את עונשו המלא ביום 11.1.18. נכון למועד הגשת העתירה, הוחזק העותר בבית הסוהר מעשיהו שבמתחם איילון. בהמשך, הועבר העותר לבית הסוהר אלה שבדרום הארץ, בו הוא מוחזק במועד כתיבת פסק דין זה.
- בדין שהתקיים מלפניי ביום 15.2.17, הסכימו הצדדים לגדר את המחלוקת ביחס לאמור בפקודה. ביום 1.3.17, הגיש ב"כ העותר את תמצית טיעונו, שעיקריה להלן.

תמצית טענות הצדדים

- העותר טוען כי הוראות הפקודה הותקנו בהיעדר סמכות ויש בהן משום פגיעה בלתי מידתית ובלתי סבירה בזכויות האסירים. לשיטת העותר, ההוראות שבסעיפים 8(ט)-8(יא) לפקודה, המתירות למשיב לעיין בדברי דואר הנשלחים לאסיר וממנו וכן בתרשומות בכתב יד המועברות בפגישה עם עורך דינו - עולות כדי פגיעה בלתי מידתית ובלתי סבירה בזכותו לסודיות ולחיסיון עו"ד-לקוח, בזכות ההיוועצות הקיימת לו ובזכותו להליך הוגן ולגישה לערכאות. העותר הדגיש בהקשר זה, כי החיסיון שבין עורך דין ללקוחו הוא חיסיון מוחלט שלא ניתן להסירו ואין להתעלם אף מהאינטרס של המשיב לעיין במסמכי האסירים, בהיותו חלק מרשויות אכיפת

עמוד 1

החוק.

העותר סבור כי התנאי הקבוע בהוראת סעיף 8(ט) לפקודה, לפיו חיסיון בין עו"ד לאסיר יחול רק אם נמצא יפוי כח חתום בתיק האסיר - איננו חוקי. העותר גורס כי יפוי כח אינו דרוש כדי להקים חיסיון עורך דין-לקוח, שכן לקוח עשוי להיוועץ בעורך דין, אף בטרם יחליט אם לשכור את שירותיו וגם עורכי הדין הפועלים מטעם הסגוריה הציבורית אינם פועלים מכוח יפוי כח. העותר הוסיף והבהיר, כי פעמים רבות מוחתם יפוי הכוח במעמד הדיון בעתירה, על מנת לחסוך את זמן ההמתנה של עורכי הדין במתקני המשיב. בנוסף, לאסיר ועורך דינו אין דרך מעשית לדעת אם קיים יפוי כח בתיק המנהלי של האסיר וככל שעורך הדין מטפל בנושא שאינו קשור בתנאי כליאתו, כעסקת מכר או כהליך אזרחי, אין אף לצפות כי ימצא יפוי כח שכזה.

אשר להוראת סעיף 8(יא) לפקודה, המתיר בחינת תרשומות בכתב יד המועברות בין האסיר לעורך הדין, מוסיף העותר וטוען כי על דרך השגרה, כלל המסמכים המועברים מהאסיר לעורך הדין הם בכתב יד, שכן לאסירים אין גישה למדפסות, כי פעמים רבות מוסיף עורך הדין למסמכים הערות בכתב יד וכי פעמים רבות עורכי דין מנצלים את זמני ההמתנה במתקני השב"ס כדי לנסח מסמכים משפטיים בכתב יד.

העותר הוסיף וטען, כי הוראות סעיף 7 לפקודה, העוסקות בשימוש בפקס, עולות אף הן כדי פגיעה בלתי מידתית ובלתי סבירה בזכויותיו. העותר הדגיש בהקשר זה, כי פעמים רבות נדרשים אסירים להגיש בקשות דחופות לבתי המשפט, הודעות לקראת דיון, או להגיב לתשובות המשיב המוגשות בסמוך למועדי דיון. כל זאת, מבלי שיכול להתעורר כל חשד לפגיעה בבטחון המדינה, שכן מדובר בכתבי בית דין המועברים בין בית המשפט לבין הלקוח. העותר הוסיף והדגיש, כי מגבלות אלו מכבידות יתר על המידה גם על העברת מסמכים בין אסיר לבין עורך דינו, שייאלץ להמתין שעות רבות על מנת להיכנס לכתלי המתקן בכדי להעביר לאסיר את המסמך וכן להיפך.

אשר להוראת סעיף 5 לפקודה, טוען העותר כי מועדי האיסוף והמסירה של דברי דואר, התחומים לפעמיים בשבוע, אינם כוללים התייחסות לתדירות שבהן יועבר הדואר שנאסף ליחידת דואר ישראל וכן לתדירות איסוף הדואר מיחידת דואר ישראל וחלוקתו לאסירים. בנוסף, הוראת סעיף 6(ג) לפקודה, קובעת פרק זמן של 7 ימים בין מועד איסוף דבר הדואר מיחידת דואר ישראל, עד חלוקתו לאסיר בעוד שלשיטת העותר, מדובר בפרק זמן חסר הצדקה. ב"כ העותר הוסיף וציין, כי דבר דואר שנשלח לעותר ביום 19.2.17, התקבל רק ביום 23.3.17 ונמסר לעותר ביום 27.3.17.

נוסף לכל אלו, טוען העותר כי יש להתיר לו לצלם את יומן האסירים שבו מתועד מועד מסירת דבר הדואר מהאסיר למשיב ומהמשיב לאסיר וכי בנסיבות המקרה הנדון, יש להורות על העברת נטל הראייה אל המשיב, בהתאם להוראת סעיף 6(ב) לחוק לתיקון סדרי המנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958.

5. מנגד, טוען המשיב כי דין העתירה להידחות. לשיטת המשיב, לא ניתן לקבל את טענות העותר, מבלי שיראה כי הוראות הפקודה פגעו בעניינו האישי ומבלי שפנה קודם לגורמי המשיב בנוגע לפגיעה בזכויותיו. המשיב הוסיף וטען, כי הוראות הפקודה משקפות מערך נכון, סביר וראוי של איזונים בין טובת הפרט וזכויות האסיר, לבין שיקולי הבטחון והאינטרס הציבורי. אשר לטענות העותר בדבר משלוח וקבלת דברי דואר, טוען המשיב כי הוראות הפקודה סבירות ואין להתערב בהן. המשיב הוסיף וטען, כי מעטים הם המקרים בהם נבדקים חומרים שנשלחים לאסיר מאת בא כוחו, אפילו אם לא נמצא יפוי כח בתיקו וככלל, המשיב פועל לקבלת יפוי כח שכזה, טרם פתיחת דבר הדואר. המשיב הטעים, כי גם לפי הוראות הפקודה, הוא רשאי לבחון את דברי הדואר

במקרים מסוימים, אך אין הכרח שיעשה כן והדבר כפוף לשיקול דעת, שמופעל תדיר. אשר לשימוש בפקס, הבהיר המשיב כי כאשר מדובר באסיר מיוצג, אין כל חשש שבא כוחו יתקשה להגיש כתבי דין לערכאות. במקרים דחופים וככל שעולה הצורך, מסייעים גורמי המשיב לאסירים, בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. מובהר כי גורמי בית הסוהר שבו שהה המשיב שלחו עבורו פקסים לא אחת ובמקרים דחופים מסייע העותר בגורמי הרישום שבבית הסוהר. אשר לפגיעה בחיסיון שבין עו"ד ללקוחו, טען המשיב כי העותר לא הצביע על מקרה כלשהו שבו עיינו גורמי המשיב בתכתובת ידנית שהועברה בינו לבין באי כוחו וככלל, המשיב עושה כן רק במקרים שבהם מתעורר צורך ובכפוף להפעלת שיקול דעת. הודגש בהקשר זה, כי בעבר התרחשו מקרים שבהם נוצל החיסיון שבין עו"ד ללקוחו, לצורך פגיעה בבטחון המדינה, או בבטחון בית הסוהר. מכאן, לשיטת המשיב, התנהלותו והוראות הפקודה משקפות איזון ראוי בין זכויות האסירים לבין שיקולי הבטחון והאינטרס הציבורי.

דין והכרעה

6. לאחר שעיינתי בעתירה ובטענות הצדדים ולאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות הצריכות לענין - הגעתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות. כבר אציין, בקליפת אגוז, כי העותר לא הצביע על פגיעה בזכויותיו שהיא קונקרטי, בלתי מידתית ושאינה לתכלית ראויה; העותר לא הראה כי התנהלות המשיב חורגת ממתחם הסבירות; העותר לא הראה כיצד ניתן לדון במסגרת עתירה זו בנושאים הנוגעים לאוכלוסיית האסירים בכללותה והוא התקשה אף להוכיח את טענותיו לגופן. להלן אפרט את הנימוקים שביסוד מסקנתי זו.

7. הקושי הראשון בקבלת טענות העותר, נעוץ בכך שלא עלה בידו להצביע על פגיעה קונקרטית בזכויותיו, או בתנאי מאסרו, באופן העולה על המידה ושאינו לתכלית ראויה. יש לזכור, כפי שציינתי בעתירה אחרת שהגיש העותר, כי במסגרת עתירת אסיר המוגשת מכוח הוראת סעיף 62א' לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971, ניתן לדון אך בנוגע להחלטות הנוגעות לתנאי "מאסרו או מעצרו" של העותר.

על כך נקבע, כי:

"... הליך עתירת אסיר נועד אפוא על פניו להתמודד עם החלטות פרטניות אשר התקבלו בעניינו של אסיר או עצור פלוני... החלטות אלה מתקבלות, כאמור, בהתבסס על מידע עדכני ורלבנטי המצוי בפניהם בעניינו של אסיר או עצור. בית משפט הדן בעתירות על החלטות אלה, "אינו רואה לפניו אלא אסיר אחד בעניין אחד" (ר' עע"א 7440/97 מדינת ישראל נ' גולן, פ"ד נב(1) 8; רע"ב 5898/10 מג'אדבה נ' שירות בתי הסוהר (23.11.10))."

8. בנסיבות המקרה שמלפניי, יש להבחין כי העותר הצביע אך על מקרה אחד שבו דבר דואר שנשלח אליו ביום 19.2.17, התקבל בידי המשיב ביום 23.3.17 ונמסר לידיו ביום 27.3.17. נמצא, אפוא, כי פרק הזמן שחלף מהמועד שבו קיבל המשיב את הדבר הדואר עד המועד שבו נמסר לידי העותר, עולה כדי ארבעה ימים בלבד. אינני סבור כי פרק זמן זה חורג מגדר הסבירות. זאת, במובחן מפרק הזמן שחלף ממועד שליחת דבר הדואר עד למסירתו לידי המשיב, אשר אינו בשליטת המשיב, כי אם בשליטת דואר ישראל.

אשר לטענות העותר בנוגע לפתיחת דברי דואר, שימוש בפקס והעברת תרשומות בינו לבין בא כוחו, לא איתרתי טענה קונקרטית לפגיעה שנגרמה לעותר כתוצאה מהוראות הפקודה בהקשרים אלו. במיוחד כך, לנוכח עמדת

המשיב שלפיה חרף הוראות הפקודה, מופעל שיקול דעת ספציפי בכל מקרה ומקרה, האם לפעול מכוח הוראות הפקודה, אם לאו.

התרשמתי כי המשיב אינו מעיין בכל תרשומת המועברת בין אסיר לעורך דינו, לא כל מכתב נפתח ונקרא בידי גורמי המשיב ואף מדברי ב"כ העותר עולה כי דבר דואר נמסר לידי בתוך פחות מ- 7 ימים מהמועד שבו התקבל בידי המשיב.

9. אוסיף ואזכיר בהקשר זה, כי אל לו לבית המשפט הדן בעתירת אסיר להחליף את שיקול דעתה של הרשות בשיקול דעתו שלו. בית המשפט לא יתערב בהחלטות המשיב, אלא במקרים חריגים, בהם נחזה כי נפל פגם בשיקול הדעת המנהלי, כחוסר תום לב, שרירות, התעלמות משיקולים ראויים, או התבססות על שיקולים בלתי רלוונטיים. זאת ועוד, על העותר להראות כי הפגם שנפל בשיקול הדעת המנהלי עולה כדי חריגה קיצונית ממתחם הסבירות(ר' רע"ב 2416/05 **פלוני ז"ל נ' שירות בתי הסוהר** (16.8.07); רע"ב 8326/16 **וידובסקי נ' שירות בתי הסוהר** (1.1.2017); רע"ב 509/15 **נחשתן נ' שירות בתי הסוהר** (12.4.2015)).

ובהתאמת הדברים למקרה הנדון; מקובלת עליי עמדת המשיב, לפיה יש לערוך איזון בין האינטרס של האסירים לניהול תקין של הליכים משפטיים ושימוש בדואר לצרכיהם השונים, לבין חובתו של המשיב לדאוג לשלום הציבור, לבטחונו ולבטחון מתקניו. לא מצאתי שנפל פגם בשיקול הדעת המנהלי של המשיב ולא התרשמתי כי התנהלותו חורגת ממתחם הסבירות, או כי זכויות העותר נפגעות במידה העולה על הנדרש ושלא לתכלית ראויה.

10. הקושי השני בקבלת טענות העותר, נעוץ בכך שהעתירה הוגשה כנגד הוראות הפקודה, בטענה כי הן פוגעות בזכויותיהם של כלל האסירים המוחזקים על ידי המשיב. כידוע, ישנו הבדל בין עתירת אסיר העוסקת בתנאי מאסרו, שאף אם כוללת טענה בעלת אופי כללי ועקרוני הנוגעת לזכויות חוקתיות, ניתן לבררה במסגרת זו, לבין עתירה ציבורית לסעד המבוקש עבור כלל אוכלוסיית האסירים, אף מבלי שתיגע בעניינו הפרטני של העותר. עתירה שכזו אינה עוסקת בתנאי מאסרו של האסיר שבשמו הוגשה העתירה, כי אם בתנאי המאסר של כלל האסירים (ר' רע"ב 5898/10 הנ"ל, בג"צ 1247/15 **הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' שירות בתי הסוהר** (29.3.16), בג"צ 118/12 **מג'אדבה נ' המשרד לבטחון פנים נציב שב"ס** (25.10.12), בג"צ 4531/09 **ברגותי נ' שירות בתי הסוהר** (16.6.2010), בג"צ 5488/11 **אסמעיל נ' שירות בתי הסוהר** (2.11.2011); בג"צ 513/12 **מג'אדבה נ' השר לבטחון פנים** (12.2.2012); עת"א (מרכז) 1826-07-15 **אנגאץ נ' שירות בתי הסוהר** (25.9.16); בג"צ 1048/13 **אטיאס נ' וועדת הפנים כנסת ישראל** (4.6.13)).

11. לפיכך, החלטה בטענות הרוחביות שמעלה העתירה, משליכה על אסירים רבים אחרים אשר עניינם לא הובא כדבעי לפני בית משפט זה, לא ניתנה להם זכות טיעון והם אינם חולקים, בהכרח, את נסיבותיו הפרטניות ואת דעותיו של העותר. חשוב לציין בהקשר זה, כי לא נשמעה אף עמדת הסנגוריה הציבורית בנושאי העתירה, על אף שהיא נוהגת לערוך ביקורות של מתקני הכליאה של המשיב. גם מעיין בדו"ח הסנגוריה הציבורית, לא עולה תימוכין בטענות העותר (ר' דו"ח תנאי המעצר והמאסר במתקני הכליאה של שירות בתי הסוהר בשנת 2016, מאת הסנגוריה הציבורית).

12. אוסיף ואציין, בבחינת למעלה מן הצורך ומבלי לקבע מסמרות בעניין, כי התרשמתי שאין לקבל את טענות העותר אף לגופן. לנוחות הקורא, הדיון שלהלן יחולק על פי נושאי העתירה - עיון בדברי דואר הנשלחים

לאסיר וממנו; עיון בתרשומות המוחלפות בין האסיר ועורך דינו במהלך פגישתם; תדירות איסוף ושליחת הדואר ושימוש בפקס.

עיון בדברי דואר הנשלחים לעותר וממנו

13. עיינתי בהוראות הפקודה העוסקות בעיון בדברי דואר הנשלחים לאסיר וממנו (ר' סעיפים 8(ט)-8(י) לפקודה) ובטענות הצדדים. שוכנעתי, כי אין בהוראות אלו משום פגיעה בלתי מידתית ובלתי סבירה בזכות ההיוועצות והייצוג על ידי עורך דין, או בזכות לחיסיון בין האסיר לעורך דינו.

14. הוראות סעיפים 8(ט)-8(י) לפקודה, קובעות כי:

"ט. דבר דואר שנשלח מעורך דין לאסיר שאינו לוקח ואומאסיר לעורך דין שאינו באכוחו, יפתחו ייבדק בהתאם להוראות סעיף זה. טרם פתיחתו בדיקת דבר הדואר, יודאקצין האסיר היחידתי או מי מטעמו כי אין בתיקו המנהלי של האסיר יפוי כהנוגע לנושא ייצוגו של האסיר.

י. דבר דואר שנשלח מעורך דין ללקוחות האסיר או מאסיר לבא כוחו לא יפתח, אלא אם כן היה לבדוק יסוד סביר לחשש שמסירת דבר הדואר עלולה לפגוע בביטחון המדינה/בטחון הציבור/בביטחון בית הסוהר, וזאת רק לאחר שביצע בדיקה חיצונית מקדימה של דבר הדואר במישוש, שקילת המכתב והעברתו במשקף חפצים, ותוך איסור לעיין בתוכן המסמך."

15. לא מצאתי בהוראות הנ"ל יסוד לטענת העותר, לפיה קיומו של חיסיון עו"ד לקוח מותנה בהמצאות יפוי כוח בתיקו המנהלי של האסיר. הוראת הסעיף הנ"ל קובעת מפורשות שבדיקת יפוי הכוח היא תנאי מקדים, בבחינת תנאי סף, טרם פתיחת דבר הדואר ואף זאת בכפוף להוראות המשלימות שפורטו בסעיף 8(י) הנ"ל, המבהירות כי אף אם אין בתיק האסיר יפוי כח מעורך הדין, לא יפתח דבר הדואר, אלא אם היה לבדוק יסוד סביר לחשש שמסירת דבר הדואר עלולה לפגוע בבטחון המדינה, הציבור, בית הסוהר. ואף זאת, רק לאחר שבוצעה בדיקה חיצונית מקדימה של דבר הדואר, במישוש, בשקילה ובמכשיר שיקוף ותוך איסור לעיין בתוכן המסמך.

16. אין לקבל אף את טענת העותר, לפיה ההוראות שבפקודה הותקנו בהיעדר סמכות. עיון בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971 (להלן: "פקודת בתי הסוהר"), מלמד כי המשיב רשאי לפתוח ולבדוק כל דבר דואר או מכתב שנשלח לאסיר או ממנו, אם מצא כי מסירת המכתב עלולה לפגוע בבטחון המדינה, בציבור, בבטחון בית הסוהר, או בהליכי חקירה ומשפט (ר' הוראות סע' 47א(ד), 47ב(ד) ו-47ג(א) לפקודת בתי הסוהר).

17. אוסיף ואזכיר, כי בעתירה קודמת שהגיש העותר נדחתה טענתו לפיה העיון בדברי דואר המוחלפים בין אסיר לבא כוחו עלול לפגוע בזכותו לחיסיון, תוך שנקבע, כי:

"...ברור החשש מפני משלוח דואר אסור לאסיר, תוך התחזות של השולח לעורך דינו של האסיר. יחד עם זאת, נראה כי יש קושי בכך שכינם, על פי הפקודה המתקנת, ניתן לפתוח דבר דואר שנשלח לאסיר על ידי בא כוחו, שכן הדבר עלול לפגוע בחיסיון עורך-

דין-לקוח. יש להניח, כי אין מדובר בעניין שכית, וסביר כי רוב המידע הנוגע להליכים משפטיים, מועבר בין עורכי-דין ואסירים, במפגשים פנים אל פנים, אך לא מן הנמנע, כי חומר משפטי עליו חל חיסיון יישלח גם בדואר. נראה, כי יש מקום לחפש פתרונות לעניין זה. פתרון אפשרי שהועלה במהלך הדיון על ידי ב"כ העותר, הינו משלוח מסמכים במעטפות כפולות, כאשר בתוך המעטפה החיצונית, אישור של עורך הדין לצורך זיהוי" ר' עת"א 30870-01-15 מגאדבה נ' שירות בתי הסוהר (18.10.15); בקשת רשות ערעור שהגיש העותר על החלטה זו, נדחתה במסגרת רע"ב 7401/15 מגאדבה נ' שירות בתי הסוהר (8.2.16)).

18.בנסיבות אלו, דומה כי התנהלות המשיב תואמת לאמור בפקודת בתי הסוהר ואינני סבור כי יש בה משום פגיעה בלתי מידתית בזכויות העותר. במיוחד כך, לנוכח עמדת המשיב, לפיה השימוש בסמכותו נעשה במשורה ותוך הפעלת שיקול דעת בכל מקרה ומקרה וכן לנוכח האפשרות לעשות שימוש בפתרון שהוצע במסגרת עת"א 30870-01-15 הנ"ל. כמו כן, בהינתן כי התנהלות המשיב וההוראות שנקבעו בפקודה אינן חורגות מהוראות פקודת בתי הסוהר, אין לקבל גם את הטענה שהוראות הפקודה נקבעו בחוסר סמכות.

עיון בתרשומות המועברות בפגישה בין אסיר לעורך דינו

19.כזכור, הוראת סעיף 8(יא) לפקודה קובעת כי ככלל, מסמכים המוחלפים בין אסיר לעורך דינו במהלך פגישתם, לא ייבדקו, אלא אם כן התעורר חשד שהועברו על גביהם תרשומות בכתב יד, שאז תיבדקנה תרשומות אלו כדי לשלול העברת מסרים פסולים בין האסיר לעורך דינו.

אין עוררין על כך שהשימוש בסמכות זו עלול לפגוע בזכות ההיוועצות של האסירים ובזכות החיסיון העומדת להם. ברם, בדומה להוראה העוסקת בבחינת דברי דואר המוחלפים, בין היתר, בין אסיר לעורך דינו, סבורני כי גם כאן, מדובר בפגיעה מידתית, הנעשית לתכלית ראויה ואשר לא ניתן להשיג את מטרותיה באמצעים פוגעניים פחות.

אכן, קיימת הבחנה מתבקשת בין שני המצבים המתוארים בהוראות אלו. מחד גיסא, הוראות סעיפים 8(ט)-8(י), עוסקות בבחינת דברי דואר המועברים לאסיר וממנו, לרבות בהתכתבות עם עורך דינו. מאידך גיסא, הוראת סעיף 8(יא) עוסקת בתרשומות המועברות בין אסיר לעורך דינו במהלך פגישתם. אינני סבור שהבחנה זו, הנעוצה בכך שמדובר בתרשומות המועברות על גבי מסמכים, במובחן מדברי דואר, יש בה כדי לשלול את תכלית ההוראה. שתי ההוראות, הן זו העוסקת בדברי דואר והן זו העוסקת בתרשומות, נובעות מאותה תכלית שעיקרה למנוע ניצול של הזכות לחיסיון ולסודיות למטרות מפקקות, העלולות לפגוע בבטחון המדינה, הציבור, או בית הסוהר. תכלית זו, כאמור, יונקת את סמכותה מהוראות סעיפים 47א(ד), 47ב(ד) ו- 47ג(א) לפקודת בתי הסוהר, המתירות לגורמי המשיב לעיין במסמכים המועברים אל האסיר וממנו, אף אם מדובר בהתכתבות עם עורך דינו ובלבד שנמצא יסוד סביר לחשש שיש בכך משום פגיעה בבטחון.

אינני סבור, אפוא, כי יש לשלול את סמכות המשיב לבחון תרשומות המועברות במהלך פגישה בין עורך דין לאסיר, ככל שמתגבש יסוד סביר לחשש שמדובר בהעברת מסרים העלולה להביא לפגיעה בבטחון.

האיזון בין זכותו של האסיר לחיסיון ולסודיות לבין האינטרס הציבורי, מוצא את ביטויו בכך שככל שמדובר בתרשומות שאינן עוסקות בהעברת מסרים, או בפגיעה בבטחון, תעמוד לאסיר זכות החיסיון והסודיות ולא יהיה ניתן לעשות בהן כל שימוש כנגדו, בהתאם להוראות הדין (ר' סעיף 48 לפקודת הראיות; סעיפים 19 ו- 90 לכלל לשכת עורכי הדין

(אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986). לעומת זאת, ככל שיימצא כי מדובר בתרשומות הכוללות העברת מסרים, או שיש בהן כדי להביא לפגיעה בבטחון -זכויות החיסיון והסודיות אינן חלות עליהן מעיקרא (ר' על"ע 17/86 **פלונית נ' לשכת עורכי הדין** (14.12.87); על"ע 5160/04 **אשד נ' הועד המחוזי** (22.3.05)).

20. עוד יש לזכור, כפי שצינתי, כי נחזה שמופעל שיקול דעת ספציפי בכל מקרה ומקרה, האם לפעול מכוח הוראות הפקודה, אם לאו. כמו כן, התרשמתי שהמשיב אינו מעיין בכל תרשומת, או מכתב המועברים בין אסיר לעורך דינו והסמכות לפעול מכוח הוראות הפקודה מופעלת במשורה.

21. בנסיבות אלו, סבורני כי הוראות הפקודה הן מידתיות, סבירות ועולות בקנה אחד עם תכליתן של ההוראות שנקבעו בפקודת בתי הסוהר.

תדירות איסוף ושליחת דברי הדואר

22. עיון בהוראות הפקודה מלמד כי איסוף דברי דואר לשליחה מבית הסוהר, יעשה פעמיים בשבוע (ר' סעיף 5 לפקודה) וחלוקת דברי הדואר שנשלחו לאסיר, תבוצע בתוך 7 ימים מיום שהתקבלו בבית הסוהר (ר' סעיף 6 לפקודה). אני בדיעה כי מדובר בפרקי זמן סבירים. יש לזכור כי על המשיב למיין את דברי הדואר המתקבלים ולא מן הנמנע כי במקרים מסוימים יהא עליו לבחון אם להפעיל את סמכותו לעיין בדברי דואר מסוימים. אשוב ואציין, כחיזוק לגישתי, כי מדברי ב"כ העותר עולה שדבר הדואר שנשלח אל העותר, נמסר לידיו בתוך פחות מ- 7 ימים מהמועד שבו התקבל בידי המשיב.

23. בנסיבות המקרה הנדון, מקובלת עליי עמדת המשיב, לפיה פרקי הזמן שנקבעו בפקודה ביחס לאיסוף ושליחת דברי דואר, מבטאים איזון ראוי בין האינטרס של האסירים לניהול תקין של הליכים משפטיים ושימוש בדואר לצרכיהם השונים, לבין חובתו של המשיב לדאוג לשלום הציבור, לבטחונו ולבטחון מתקניו. לא מצאתי שנפל פגם בשיקול הדעת המנהלי של המשיב, כדי התנהלות החורגת באופן קיצוני ממתחם הסבירות, או כי זכויות העותר נפגעות במידה העולה על הנדרש ושלא לתכלית ביטחונית ראויה.

שימוש בפקס

24. הוראת סעיף 7 לפקודה קובעת כי אסיר שאינו מיוצג יהא רשאי להשתמש בפקס, במידה שעליו להגיש התייחסות לערכאה שיפוטית בתוך 30 ימים. לעומת זאת, אסיר מיוצג, לא יהא רשאי להשתמש בפקס, אלא אם נקבע אחרת בהחלטה שיפוטית.

25. ככלל, אסיר רשאי לשלוח מכתבים בהתאם להוראות פקודת בתי הסוהר (ר' הוראת סעיף 47-44 לפקודת בתי הסוהר). ברם, עיון בפקודת בתי הסוהר מלמד כי אין בה הוראה המתייחסת במפורש לשימוש בפקס על ידי האסיר. בנסיבות אלו, הוראת הפקודה המתירה לאסיר לעשות שימוש בפקס במידה שעליו להגיש התייחסות לערכאה שיפוטית בתוך 30 ימים, ככל שאינו מיוצג, אין בה כדי לפגוע בזכויות האסיר במידה העולה על הנדרש. עמד על כך כב' הנשיא (כתוארו אז) א' גרוניס, ברע"ב 9136/05 **פלד נ' שרות בתי הסוהר** (10.10.05), לאמור:

"...החלטת המבקש לנהל את משפטו בכוחות עצמו אין בה כדי להטיל חובה על המשיב לאפשר לו לעשות שימוש במכשיר הפקס, אשר נועד לשרת את הצרכים המינהליים

השוטפים של בית הסוהר... בצדק ציין בית המשפט דלמטה, כי לרשות המבקש עומדת חלופה סבירה אחרת והיא שירות הדואר. כמו כן, יש לזכור כי המבקש יוכל, באם יהיה מעוניין בכך, להיעזר בשירות הסניגוריה הציבורית, כפי שהוצע לו כבר בעבר".

26. בנוסף, מקובלת עליי עמדת המשיב, כי כאשר מדובר באסיר מיוצג, אין חשש ממשי שבא כוחו יתקשה להגיש כתבי בית דין לערכאות במקרים דחופים ומכל מקום, חשש שכזה לא הוצג על ידי העותר. בנוסף, התרשמתי כי גורמי המשיב אכן נכונים לסייע לאסירים במקרים דחופים העלולים להתעורר ולהצריך שימוש דחוף במכשיר הפקס. כל זאת, בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה ותוך הפעלת שיקול דעת.

על כך נקבע בהחלטה קודמת שעסקה בעניינו של המשיב, כי:

"...הנושא צריך להיות מטופל בשכל הישר. ככל שנראה לסגל בית הסוהר כי המדובר בנושא בעל חשיבות לאסיר ובעל דחיפות, ולא כהטרדה סדרתית, יש מקום לסייע לאסיר, שהשירות מופקד על כלל ענייניו ובהם רווחתו, כשם שנדרשים לבקשות שונות אחרות. העניין נתון לשיקול דעת ולבחינה ראויה והוגנת בכל מקרה לגופו" (ר' רע"ב 5383/10 מגאדבה נ' שירות בתי הסוהר (6.9.10)) (והשווה: עת"א (מרכז) 3785-02-16 הרשקוביץ נ' שירות בתי הסוהר (6.9.16); עת"א (חי') 5339-07-14 בלטי בלילתי נ' שירות בתי הסוהר (2.8.14); עת"א 53858-03-16 נימר נ' שירות בתי הסוהר (24.5.16)).

27. לאור התוצאה אליה הגעתי, לא מצאתי ממש בטענת העותר לפיה יש להורות על העברת נטל הראייה אל כתפי המשיב, מכוח הוראת סעיף 6(ב) לחוק לתיקון סדרי המנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958. מכל מקום, התרשמתי כי בנסיבות העניין, נשא המשיב בנטל המוטל עליו.

28. ביתר טענות העותר לא מצאתי ממש ולאור המקובץ, העתירה נדחית.

לידיעת הצדדים.

ניתנה היום, י"ג תשרי תשע"ח, 03 אוקטובר 2017, בהעדר הצדדים.